

Nhớ xích-lô máy Sài Gòn xưa

Ngày xưa mỗi lần tôi theo má đi về Bến Tre thăm ngoại và trở lên Sài Gòn, má luôn dùng xe xích-lô máy đi ra bến xe Miền Tây và bận trở về nhà cũng vậy. Tôi rất thích ngồi xe xích-lô máy, lúc nào cũng ngồi dưới sàn xe. Má và hai em nhỏ ngồi trên nệm x. Má tôi đi lên Sài Gòn rất nhiều đồ ăn như: gạo, trái cây đủ loại và bánh đủ loại, vậy nên chỉ có xe xích-lô máy mới chở được.

Đối với tôi và các ông bạn già, xe xích-lô máy có rất nhiều kỷ niệm ngày xưa. Một người bạn trưởng niên của tôi kể:

“Tôi nhớ lúc nhỏ từ Chợ Lớn đi Sài Gòn, mỗi lần đi không ham taxi, không ham xe buýt... mà chỉ đòi cha mẹ ngoắc tay kêu xích-lô máy. Gia đình đông bốn năm người, con nít thì ngồi dưới sàn xe, người lớn ngồi trên nệm như ghế salon, xe chạy ù ù, qua mặt xe khác vù vù, cả nhà đưa mặt ra hứng gió, tai nghe máy mô-tô, tiếng pô [muffler/ống khói] xe nổ phình – phịch – bình – bình oai phong hết sảy.”



Một người bạn già khác lại nói:

“Tài tình nhất là cảnh xe xích-lô máy đút đít xe phía trước. Má ơi, cứ tưởng là cái cản xe thế nào cũng đụng vào xe hơi, xe gắn máy, nhưng hông sao hết bởi dân lái xích-lô máy thiện nghệ vô cùng.”

Một người lớn tuổi hơn kể, trước năm 1975, người Mỹ cả dân sự lẫn quân sự đều thích đi xe xích-lô máy, một phần vì lạ, phần nữa là ngôi xe xích-lô máy có chút mạo hiểm:

“Tôi nhớ hoài cái cảnh mấy ông Mỹ hứng thú la hét khi xe xích-lô máy chạy nhanh chồm tới thiếu điều muốn đụng đít xe hàng.”





Trong dòng thời gian một ngày của Sài Gòn trước đây, tiếng xe xích-lô máy thức giấc sớm nhất. Từ các ngã đường của đô thị, xích-lô máy chở những người bạn hàng tỏa đi khắp các chợ với đủ loại thực phẩm, hàng hóa hoặc khách tỉnh lên Sài Gòn, tấp vào tiệm nước làm ly cà-phê xây – chùng, cái bánh bao, tô hủ tếu... Tiếng xích-lô máy vang lên giữ cảnh phố khuya thanh vắng.

Sáng, hành khách đủ loại lên xe một bà bầu nào đó, một đứa trẻ hoặc người già trở bệnh, một kỹ nữ hay một người lính Việt Nam Cộng Hòa nào đó say mềm... Tất cả đều đứng trên đường với xe xích-lô máy.

Tiếng xe xích-lô máy nổ như tiếng ồn ồn của một người đàn ông thân thiện. Người ta nhớ rằng thời đó, mỗi góc chung cư, mỗi ngõ hẻm, bệnh viện, bến xe đều có những bác ba, chú tư, anh hai xích-lô máy túc trực. Người ta cũng không quên rằng những bác tài xích-lô máy đáng được tôn trọng như một biểu tượng về sự an toàn và sự kịp thời trong những tình huống cần kíp của người Sài Gòn.



Xích-lô máy xuất hiện ở Sài Gòn vào những năm 1940-1950. Xe do hãng xe Peugeot của Pháp chế tạo. Xích-lô máy ngày xưa mang nhiều màu sơn sặc sỡ, có thể chở với trọng lượng vài trăm ký-lô là bình thường. Người chạy xe xích-lô máy thời đó rất cao bồi và tất nhiên được trọng nể hơn người chạy xe xích-lô đạp, bởi vì làm sở hữu [làm chủ] được một chiếc xe xích-lô máy khoảng gần chục lượng vàng là coi như có một gia tài khá. Thành ra bác tài chạy xe xích-lô máy đội nón nỉ, nón cối, đeo kính mát, trông lúc nào cũng phong độ. Ngày xưa xe xích-lô máy có bến riêng hẳn hoi. Người người còn nhớ ở cầu Hậu Giang, ở khu Bà Chiểu... có những hãng chuyên cho thuê xe xích-lô máy.



Thế rồi xuất hiện chủ trương cấm lưu thông xe cũ, xe ba-gác Trung cộng vào chiếm lĩnh thị trường, xe xích-lô máy coi như đã chết hẳn. Lúc chúng tôi phát hiện mấy chiếc xe xích-lô máy tan nát còn đậu chờ hàng ở bên chợ Kim Biên, thiết tình mà nói trong lòng thấy ngậm ngùi quá. Chúng tôi nhớ đến một người bạn thi sĩ nghèo, ông này tâm sự:

“Tôi ngày nào cũng mua vé số, cầu cho trúng, chỉ cần trúng đủ mua một chiếc xe xích-lô máy còn zin là được. Cha ơi! Chiều chiều cuối tuần mình chạy xích-lô máy chở bạn bè làm vài vòng Sài Gòn để thiên hạ ngày nay biết dân Sài Gòn xưa bánh như thế nào, sương phải biết!”

Tất nhiên, nhiều người chia sẻ cái sự sướng với anh thi sĩ về chiếc xe đặc biệt – đặc trưng của một thời Sài Gòn [Hòn Ngọc Viễn Đông] hoa lệ này. Trước những giá trị sống của dân tộc và đất nước đang trên đà thay đổi hiện nay, thôi thì níu kéo làm sao được cuộc mưu sinh và vẻ đẹp trên đường phố của xe xích-lô máy.



Nhưng đã là người Sài Gòn thì sao không nhớ xe xích-lô máy cho được, sao không nghe tiếng xe xích-lô máy vang lên trong ký ức thao thức mỗi đêm?

Theo Saigonxua.org và Fanpage Saigonxua

diễn đàn cát bụi



Nguồn: Internet eMail by ddc chuyển

*Đăng ngày Thứ Sáu, August 17, 2018
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐIND, QLVNCH*